

REFERAT Sundheds- idræts- og kulturudvalget 2022-2025 d. 05-09-2023

Mødedato Tirsdag d. 05. september 2023 kl. 16:00

Mødested Bjerregravcentret, Violvej 1, 8920 Randers NV (vi mødes ved Bjerregravhallen, Blishønevej 31)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Temapunkt omkring forebyggelse på børn og unge området.....	4
Ungestrategi for Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden.....	5
Orientering om projekt Langå Vandtårn.....	7
Orientering om resultater af brugertilfredshedsundersøgelse af genoptræning i kommunerne.....	9
Værkets beretning for 2022.....	11
Gensidig orientering.....	13

Punkt 95: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-48-23

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Godkendelse af dagsorden.

Punkt 96: Temapunkt omkring forebyggelse på børn og unge området

29.00.00-G01-4-23

Resume

Sundheds- idræts- og kulturudvalget har efterspurgt en temadrøftelse omkring forebyggelse på børn og unge området, herunder med fokus på familiens rolle. Temadrøftelsen indledes med oplæg af Bjørn Holstein og efterfølgende drøftelse i udvalget.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget drøfter forebyggelse på børn og unge området

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Sundheds- idræts- og kulturudvalget har efterspurgt en temadrøftelse omkring forebyggelse på børn og unge området, herunder med fokus på familiens rolle.

Temadrøftelsen indledes med et oplæg ved forsker Bjørn Holstein. Bjørn Holstein er professor emeritus ved Syddansk universitet og ligeledes tilknyttet statens institut for folkesundhed. Bjørn Holsteins faglige specialer er børns helbred, sociale tilstande og sociale relationer og social ulighed i sundhed. Bjørn Holstein vil holde oplæg om sundhedsfremme blandt børn, med hovedvægten på psykisk mistrivsel og mentale helbredsproblemer blandt 0-16-årige. Hvad er status, hvor er det effektivt at sætte ind og hvordan spiller familien ind. Bjørn Holstein deltager on line.

Med afsæt i Bjørn Holsteins oplæg vil der blive lagt op til en bred drøftelse af status og muligheder omkring forebyggelse på børn og unge området.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

HolsteinRandersSeptember23

Punkt 97: Ungestrategi for Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden

29.09.00-P22-2-23

Resume

I sammenhæng med handleplanen for Sundhedspolitik 2023-2026 præsenteres i denne sag Sundhedsfremme- og forebyggelsesenhedens ungestrategi. Ungestrategien understøtter blandt andet sundhedspolitikens fokus på at skabe en nikotinfri ungdom samtidig med, at den rammesætter forebyggelsesindsatsen målrettet unges trivsel.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at udvalget godkender Sundhedsfremme- og forebyggelsesenhedens Ungestrategi.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Randers Kommunes Sundhedspolitik 2023-2026 sætter den overordnede vision for kommunens sundhedsfremmende og forebyggende arbejde. Politikken har et særligt fokus på unges mentale sundhed og nikotinprodukter. Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden ønsker med ungestrategien at beskrive sigtelinjerne for, hvordan enheden bidrager til alle unges sundhed og trivsel ved at facilitere, koordinere og udvikle indsatsen i forhold til rusmiddelforebyggelse, alkoholkultur, nikotinbrug samt unges mentale- og seksuelle sundhed.

Ungestrategiens mål er at klæde alle unge bedst muligt på til at mestre ungdomslivets udfordringer, fristelser og frustrationer ved at møde de unge i en åben og anerkendende dialog. Et mål som Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden tilstræber gennem et tæt samspil med øvrige forvaltninger, uddannelsesinstitutioner og samarbejdspartnere.

De tilbud, som Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden præsenterer i deres tilbudskatalog til grundskoler og ungdomsuddannelser, er baseret på indsatser og evidensbaserede metoder, som har en dokumenteret effekt på at nedsætte unges risikoadfærd. Eksempelvis modtager alle unge på 6. klassetrin den obligatoriske indsats Social Pejling, hvor eleverne bevidstgøres om egne og andre jævnaldrendes flertalsmisforståelser og sociale overdrivelser. Social Pejling er et evidensbaseret skoleinterventionsprogram og fundamentet for øvrige forebyggende tiltag. Som et andet eksempel tilbyder Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden i deres ungeindsats gratis individuelle psykologsamtaler til unge med psykiske udfordringer. Her er det forebyggende mål at understøtte de unges mentale sundhed og funktionsniveau i forhold til job, uddannelse og det sociale liv. En beskrivelse af alle Sundhedsfremme- og forebyggelsesenhedens indsatser målrettet unge findes i tilbudskatalogerne, der er vedlagt sagen i bilag 1 og 2.

Generelt benytter privatskolerne i højere grad de forebyggende tilbud end kommunens folkeskoler. Dog modtager langt størstedelen af ungdomsuddannelser i kommunen de forebyggende sundhedstilbud.

Med ovenstående udgangspunkt præsenterer Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden i ungestrategien ønsker til en styrket ungeindsats med en ambition om at fremme samarbejdet på tværs af fag- og forvaltningsområder om eksempelvis nikotinfremme og trivselsfremme. Ungestrategien er vedlagt sagen som bilag.

Økonomi

Forslaget til ungestrategien er udarbejdet med udgangspunkt i de eksisterende ressourcer i Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden.

Bilag

Bilag 1. Tilbudskatalog til grundskoler i Randers Kommune. 2023

Bilag 2. Tilbudskatalog til ungdomsuddannelserne i Randers kommune. 2023

Bilag 3. Oplægsaktivitet 2022-2023. Seksuel sundhed + nikotin og rusmidler

Ungestrategi for Sundhedsfremme- og forebyggelsesenheden. August 2023

Ungestrategi PP fremlæggelse

Punkt 98: Orientering om projekt Langå Vandtårn

82.18.00-G01-1-20

Resume

En arbejdsgruppe under Foreningen Langå i Udvikling har fremlagt et projektforslag til omdannelse af det kommunale vandtårn i Langå fra uvirksomt vandtårn til et spændende kultur- og formidlingstårn. Forvaltningen vil med sagen orientere om projektet.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Randers Kommune er ved kultur og fritid ejer af det tidligere vandtårn på Skovlystvej 8 i Langå. Bygningen opleves som et vartegn for Langå. Vandtårnet er ikke en fredet bygning men er kategoriseret som bygning med bevaringsværdi og vedligeholdes af Randes Kommune gennem Ejendomsservice. Vandtårnet har i dag ingen anvendelse og står uvirksomt.

En lokal arbejdsgruppe Vandtårnsgruppen ser et stort potentiale i tårnet som et kommunalt kultur- og formidlingssted. Gruppen har på vegne af Foreningen Langå i Udvikling derfor siden områdefornyelsen arbejdet med at konkretisere et projektforslag.

Om projektet

På kort sigt ønskes vandtårnet restaureret og bevaret så intakt så muligt, dog med et greb som gør den oprindelige kulturarv mere oplevelsesorienteret, stemningsfyldt og seværdig. Ønsket er også at gøre vandtårnet tilgængeligt for offentligheden. Projektets intention er at bevare vandtårnet så intakt som muligt og gøre det tilgængeligt for offentligheden. Arbejdsgruppen har indledt en dialog med Museum Østjylland om formidling i tårnet. Formidlingen vil med varierende greb og sanseindtryk fokusere på historier og temaer, som fortæller om Langå som en af landet centrale stationsbyer. Byens udvikling, ingeniørkunst og historier om jernbanesabotage under 2. verdenskrig er temaer, som ligger i den nuværende formidlingsskitse.

På længere sigt ønsker arbejdsgruppen et professionelt kunstværk til udsmykning af tårnet. Da et professionelt værk repræsenterer en værdi og dermed også en udgift, vil en sådan sag blive forelagt sundheds-, idræts- og kulturudvalget til beslutning om eventuelt ejerskab heraf. Inden da vil en grundig projektbeskrivelse med materialebeskrivelser, vedligeholdelsesplan, ophavsrettigheder og forpligtelser, estimering af omkostninger til drift, vedligehold, sikring og formidling mv. blive udarbejdet. Sagen vil antageligt også skulle forelægges for Randers Kommunes Kunstfond.

Økonomi, ejerskab og organisering

Et indledende overslag for restaurering og omdannelse af tårnet fra vandtårn til kulturtårn viser samlede udgifter for 2.066.250 kr. Budgettet for formidling beløber sig til 227.000 kr. I alt 2.293.250 kr.

Udgangspunktet er, at vandtårnet forbliver kommunalt ejet. I fald der bliver ønske om andet, vil det blive forelagt politisk behandling.

Arbejdsgruppen forventer, at økonomien til opførelse af projektet og til et eventuelt kunstværk findes via arbejdsgruppens egen fundraising. Foreningen Langå i Udvikling skal være bygherre på projektet, modtager af fondsmidler og betaler af fakturaer.

Der vil blive tilknyttet professionel bygherrerådgivning mv.

Forbehold

Økonomien til drift af bygning, formidling og et eventuelt fremtidigt kunstværk er der endnu ikke taget stilling til. Der er ikke gennemført teknisk gennemgang af bygningen. Der skal ligeledes findes en løsning blandt andet på en offentlig adgangsvej til bygningen inden en byggesag vil kunne behandles.

Forvaltningens vurdering

Hvis projektets udfordringer løses, er det forvaltningens vurdering, at der er potentiale i projektet. Vandtårnet er et fint og ikonisk vartegn i Langå og det vil som et gammelt vandtårn i sig selv være en spændende bygning at træde ind i. Hertil kommer Museum Østjyllands formidling, som i høj grad vil bidrage positivt til formidling af vores fælles historie.

I vedhæftede bilag er ideoplæg til restaurering af vandtårnet, et ideoplæg til formidling samt budget.

Økonomi

Sagens budgetmæssige konsekvenser er endnu ikke kortlagt.

Bilag

Samlet projektbeskrivelse og budget af vandtårn og formidling version juni 2023

Punkt 99: Orientering om resultater af brugertilfredshedsundersøgelse af genoptræning i kommunerne

29.00.00-A00-4-23

Resume

Indenrigs- og Boligministeriet har i 2022 udviklet og gennemført en landsdækkende undersøgelse af borgernes tilfredshed med kommunal genoptræning. I sagen præsenteres resultaterne af undersøgelsen i Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til omsorgsudvalget og sundheds-, idræts- og kulturudvalget

1. at brugertilfredshedsundersøgelsen af genoptræning tages til efterretning.
2. at omsorgs- og sundhedsområdet arbejder videre med at følge op på brugertilfredshedsundersøgelsen.

Beslutning

1. at taget til efterretning.
2. at godkendt.

Sagsfremstilling

Undersøgelsens metode

Brugertilfredshedsundersøgelsen af genoptræning er en spørgeskemaundersøgelse, som undersøger borgernes tilfredshed indenfor temaerne; information, selve genoptræningen, de fysiske rammer og den samlede tilfredshed. Desuden suppleres undersøgelsen i Randers Kommune af fem tilvalgte lokale spørgsmål. Rapporten med resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen i Randers Kommune er vedlagt som bilag.

Alle borgere, som i 2021 har fået en genoptræningsplan fra sygehuset til almen genoptræning i kommunen efter sundhedslovens § 140 eller er visiteret til genoptræning i kommunen efter servicelovens § 86 stk. 1, er udvalgt til population for undersøgelsen.

Der er samlet set gennemført 851 besvarelser af spørgeskemaet i Randers Kommune, hvoraf 49 borgere har modtaget genoptræning efter serviceloven og 802 borgere efter sundhedsloven. Det giver i Randers Kommune en samlet svarprocent på 41 procent ligesom den gennemsnitlige svarprocent på landsplan også er 41 procent. Spørgeskemabesvarelserne er næsten ligeligt fordelt på gruppen af borgere, som er under eller over 67 år.

Undersøgelsen er gennemført af Danmarks Statistik i perioden juli til oktober 2022.

Undersøgelsens resultater

Formålet med genoptræning er, at borgeren opnår samme grad af funktionsevne som tidligere eller bedst mulig funktionsevne. Genoptræningen har samtidig til formål at undgå vedvarende eller yderligere svækkelse samt forebygge, at der opstår behov for øget hjælp, fx i form af personlig og praktisk hjælp, eller behov for sygehusindlæggelse.

Den overordnede tilfredshed blandt borgere, som har været i genoptræningsforløb i Randers Kommune, er høj sammenholdt med alle øvrige kommuners samlede tilfredshed. Randers Kommune placerer sig derfor blandt de kommuner, som samlet set scorer højest. Ved sammenligning med de seks største kommuner i landet, scorer Randers Kommune højest på den samlede tilfredshed med genoptræning.

På de fleste spørgsmål angiver over 80 procent af borgerne at være meget tilfredse eller tilfredse og besvarelserne placerer sig oftest over landsgennemsnittet. Særligt angiver over 90 procent af borgerne i Randers Kommune tilfredshed med modtagelsen ved genoptræningsforløbets start samt med terapeutens forståelse for borgerens situation.

I resultaterne af brugertilfredshedsundersøgelsen findes ingen overvejende negative besvarelser. Den mindste andel tilfredse eller meget tilfredse borgere findes på spørgsmålene vedrørende den gennemsnitlige effekt af træningsforløbet (72 procent) og afslutningen på træningsforløbet (76 procent). Dog ligger tilfredsheden på begge områder over landsgennemsnittet.

Dertil peger relativt få borgere på forhold, som kan forbedre genoptræningsforløbet. Mellem 6 og 20 procent ser forbedringsmuligheder på de ni forelagte områder. Her peger de fleste borgere (20 procent) på deres egen indsats i træningsforløbet som en forbedringsmulighed.

Opfølgning på undersøgelsen

Den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse anvendes som et ledelsesredskab til at inddrage borgernes vurderinger i tilrettelæggelsen af de kommunale genoptræningsforløb.

Omsorgs- og sundhedsområdet i Randers Kommune vil særligt arbejde for at fastholde og videreudvikle arbejdet med at støtte borgernes evne til at tage vare på egen sundhed - både i det differentierede genoptræningsforløb tilpasset den enkelte borgers forudsætninger men også gennem støtte og vejledning i at opretholde det bedst mulige funktionsniveau efter afsluttet genoptræningsforløb.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

Randersrapport tilfredshedsundersøgelse genoptræning 2023

Landsrapport tilfredshedsundersøgelse 2023

Punkt 100: Værkets beretning for 2022

20.11.00-K09-1-23

Resume

Den kommunale institution Værket har aflagt beretning for 2022, og hovedtrækkene fra året beskrives.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds-, idræts- og kulturudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Værket har aflagt beretning for 2022, og beretningen vedhæftes dagsordenen.

Beretningen viser, at Værkets nettoresultat i 2022 landede på et overskud på 487.000 kr. kr. ved en samlet omsætning på 41.426.000 kr. Resultatet er inkl. det overførte underskud fra 2021 på 1.003.000 kr. Det kommunale driftstilskud udgjorde 10.272.000 kr.

Årets resultat skal ses i lyset af, at der også i 2022 har været tvangsnedlukninger pga. Covid-19. De kulturelle arrangementer har medført et godt resultat, ligeså på posten "møder og konferencer". Det skyldes, at mange arrangementer er flyttet fra 2020 og 2021 - corona-årene - ind i 2022, og publikum er fulgt med.

Af samme grund må det til gengæld forventes, at resultaterne på disse poster ikke gentager sig i 2023 på samme høje niveau. Der budgetteres derfor med et forventet underskud i 2023 på godt 1 mio. kr. incl. overførslen af resultatet for 2022.

Aktivitetmæssigt har antallet af arrangementer været på højde med 2018 og 2019. Antallet af gæster (82.398) er omtrent lige så højt som rekordåret 2019. Værket vurderer, at satsningen på musicals har resulteret i over 20.000 gæster, dvs. en markant interesse.

Det er dog stadig til kulturarrangementer inden for jazz, rock og rytmisk musik, at størstedelen af kulturgæsterne kommer. Også konferencedelen har i 2022 været på højt niveau. Den umiddelbare vurdering er, at årets resultat isoleret set er tilfredsstillende, og det er forhåbentlig et udtryk for, at kulturgæsterne er tilbage som aktive brugere, uagtet at der har været økonomisk recession og deraf følgende usikkerhed, ligesom coronatidens bekymringer for smitte og nærkontakt forhåbentlig er fortid.

Der arbejdes derfor videre, dog med et lidt mere forsigtigt bud på næste års resultat, idet der tages højde for, at den store søgning til Værkets aktiviteter kan være en afspejling af de mange arrangementer, der har ophobet sig i restriktionsperioden og et netop deraf stort behov for at komme ud og opleve kultur sammen igen. Det er mere uvist, om det er et blivende behov.

Arrangementerne i 2022 kan i hovedtræk beskrives inden for en vifte, lige fra gratis foyerarrangementer, over den velbesøgte musical *Pretty Woman* og også *Shubidua the musical*, turnerende teaterforestillinger, sommeropera på amfiscenen og videre til højtprofilerede, internationale stjernekoncerter med internationalt fokus.

Som et af årets absolut mest markante arrangementer skal selvfølgelig nævntes Danmarks Indsamling med tv-livetransmission fra Værket og et stærkt lokalt samarbejde om at blive den stærkeste indsamlingsby. Der er med andre ord fortsat stor bredde i Værkets udbud og et omfattende samarbejde med virksomheder, sponsorer, kunstnere, kulturinstitutioner, foreninger og det lokale, nationale og internationale musik- og teatermiljø.

Værket gør i øvrigt i beretningen rede for sit arbejde med bæredygtighedsindsatser som en del af det daglige arbejde i musik- og teaterhuset. Som et led i en ansvarlig bæredygtighedsstrategi fokuserer Værket også på vedligehold af bygningerne gennem projekt "Udvikling af Værkets Bygningskompleks."

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved beslutningen.

Bilag

vaerket_beretning2022_digitaludgave_opslag

Punkt 101: Gensidig orientering

00.22.04-A00-7-21

Indstilling

Forvaltningen indstiller til sundheds- idræts- og kulturudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Budget 2024-2027 - ori.

Tidsplan Stevnstrup - ori.